

Jernhusen Verkstäder AB
Box 520
101 30 Stockholm

Revision avseende Jernhusen Verkstäder AB:s avgifter

Transportstyrelsens beslut

Transportstyrelsen beslutar att avsluta ärendet gällande revision mot Jernhusen verkstäder AB utan åtgärd.

Redogörelse för ärendet

Jernhusen Verkstäder AB (Jernhusen) är ett publikt aktiebolag vars samtliga aktier ägs av svenska staten. Jernhusen äger, förvaltar och utvecklar ett fastighetsbestånd av stationer, underhållsdepåer och godsterminaler längs den svenska järnvägen.

2013 aviserade Jernhusen att de hade för avsikt att höja sina avgifter avseende järnvägsinfrastruktur och tjänster i deras anläggningar. Anledningen till höjningen är att Jernhusen skall anpassa sina avgifter för att ge täckning för den självkostnad som Jernhusen har i sin roll som infrastrukturförvaltare. I materialet finns en à-prislista som visar hur mycket respektive produkt kommer att höjas. Avgiftshöjningen kommer att ske under en treårs period, 2014 – 2016.

Det har kommit reaktioner på denna prishöjning från järnvägsbranschen och ett par företag har vänt sig till Transportstyrelsen. Redan före den aviserade avgiftshöjningen väckte Euromaint en tvist gentemot Jernhusen för de då existerande avgifterna (se TSJ 2011-403) och efter aviseringen har återigen synpunkter på detta framförts till Transportstyrelsen.

Transportstyrelsen beslöt därför att genomföra en ny tillsyn (revision) avseende de aviserade ändrade avgifterna.

Revisionens syfte

Transportstyrelsen har under 2014 granskat Jernhusens avisering på avgiftshöjning.

Genomförande av revisionen

Revisionen har genomförts dels genom brev, dels genom telefonsamtal med Jernhusen Verkstäder AB.

Skäl för beslutet

Enligt 7 kap. 2§ järnvägslagen (2004:519) ska avgifter för infrastruktur som ingår i terminaler som inte ägs och förvaltas av staten fastställas enligt 8 § som har följande lydelse:

Avgifter för tjänster som tillhandahålls i samband med utnyttjande av järnvägsinfrastrukturen skall vara icke-diskriminerande. Om den som förfogar över sådana tjänster är ensam om att tillhandahålla en viss tjänst, skall avgiften beräknas utifrån kostnaden för att tillhandahålla tjänsten och efter det faktiska utnyttjande som köparen av tjänsten begär.

Transportstyrelsen anser precis som vid tvisthanteringen att Jernhusen är att betraktas som ensam tillhandahållare av dessa tjänster. Avgifterna ska alltså beräknas utifrån kostnaden att tillhandahålla tjänsterna och tas ut i förhållande till hur mycket köparen begär att utnyttja dem.

Hur höga dessa avgifter får vara i förhållande till kostnaderna för att tillhandahålla dem är svårt att bedöma. Varken laxtexter, förarbeten eller det underliggande EG-direktivet 2001/14/EG ger någon vägledning till avgifternas storlek.

Järnvägslagen preciserar heller inte hur de kostnader som ska ligga till grund för avgifter ska fastställas. I tvisten konstaterade Transportstyrelsen att ”för att en verksamhet ska kunna drivas långsiktigt är det rimligt att de kostnader som avgifterna baseras på inte beräknas utifrån enbart redovisade kostnader, utan även inkluderar kostnader för att bibehålla anläggningarnas kvalitet. Det kan göras genom att räkna fram nuanskningskostnader eller, som Jernhusen har gjort, inkludera de reinvesteringar som beräknas behöva göras. Vid en reinvestering höjs inte standarden eller prestandan, utan den kan ses som ett underhåll för vilket behoven ackumuleras under ett antal år. Det är vidare skäligt att de avgifter som nu är ifråga får inkludera en rimlig vinst.”

Vid revision av Jernhusen aviserade avgiftshöjning har underlag begärts in rörande bakgrunden för höjningen, beräkningsgrunder och verifikat. Vid granskningen av materialet finner Transportstyrelsen att den aviserade höjningen är ett resultat av Jernhusens kostnadsläget. Jernhusen bifogar kost-

nadskalkyler och upphandlingsunderlag som bekräftar kostnadsläget. Transportstyrelsen anser mot bakgrund av ovanstående att Jernhusens avgifter har beräknats utifrån kostnaderna för anläggningarna.

Transportstyrelsen finner ingen anledning att ändra vår tidigare ståndpunkt och finner liksom vid hanteringen av tvisten 2011 (TSJ 2011-403) att Jernhusens avgifter för nyttjande av järnvägsinfrastruktur står i överensstämmelse med järnvägslagen (2004:519) och de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Vidare framkom det vid revisionen inget som tyder på risk för diskriminering eller icke-konkurrensneutralitet med avseende på avgifter.

Beslut i detta ärende har fattats av t.f. chef sektion marknadstillsyn, Ann Heljeback. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog handläggare Anders Mattsson, den senare föredragande.

Ann Heljeback
t.f. chef för sektion Marknadstillsyn

Bilaga

Underrättelse om hur man överklagar beslut

Om företaget/Ni vill överklaga detta beslut ska företaget/Ni skriva till Transportstyrelsen under adressen:

Transportstyrelsen
Väg- och järnvägsavdelningen
Box 267
781 23 BORLÄNGE

Tala om vilket beslut som överklagas, t.ex. genom att ange ärendets beteckning (dvs. diarienumret). Tala också om hur och varför företaget/Ni anser att beslutet ska ändras.

Överklagandet ska ha kommit in till Transportstyrelsen inom tre veckor från den dag företaget/Ni fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Transportstyrelsen ska sända överklagandet och handlingarna i ärendet till Förvaltningsrätten i Falun för prövning, om Transportstyrelsen inte ändrar beslutet på det sätt som önskas.

Behövs mer information om hur företaget/Ni ska gå tillväga, skriv eller ring till Transportstyrelsen.

Postadress: se ovan
E-post: jarnvag@transportstyrelsen.se
Telefon: 0771-503 503